

ISSN 2091-5187

СЕРВИС

№1

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ЖУРНАЛ

2024

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛ 2024 йил, 1-сон

Муассис: Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2008 йил 31 декабрда
0561-рақам билан рўйхатга олинган.

ЎЗР ОАК Риёсатининг 19.03.2017 й., 239/5-сонли қарори билан эътироф этилган

**Тахририят ижодий
жамоаси:**

Бош муҳаррир:
и.ф.д., проф. М.Э.Пўлатов

**Бош муҳаррир
ўринбосари:**
и.ф.н., проф. Д.Х.Асланова

Масъул котиб:
и.ф.д., проф. М.Қ.Пардаев

Муҳаррирлар:
и.ф.д. Ф.А.Сафаров
катта ўқит. Ш.З.Ўразов

Техник муҳаррир:
и.ф.н., доц. А.Н.Холиқулов

Корректор:
PhD С.А.Бабаназарова

Саҳифаловчи:
ассис. Х.Н.Очилова

1 йилда 4 мартаба
чоп этилади.

**Ўзбекистон ҳудудида
тарқатилади.**

Тахририят манзили:
140100, Самарқанд шаҳар,
Амир Темур кўчаси, 9-уй,

тел.: +998(66)233-28-38,
+998(66)233-17-88

факс: +998(366)231-12-53
эл.почта:

samisiservis@inbox.uz

Тахририят кенгаши раиси:

М.Э.Пўлатов – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис
институти ректори, и.ф.д., профессор

Тахририят кенгаши раиси ўринбосари:

Д.Х.Асланова – СамИСИ илмий ишлар ва
инновациялар бўйича проректори, и.ф.н., профессор

Тахрир кенгаши аъзолари:

Б.А.Бегалов – Ўзбекистон Республикаси Президенти
хузуридаги Статистика агентлиги директори, и.ф.д.,
профессор

М.Қ.Пардаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.К.Ғоибназаров – и.ф.д., профессор.

М.М.Мухаммедов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Д.Р.Зайналов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

О.М.Муртазаев – ТДИУ СФ директори, и.ф.д., проф.

М.Р.Болтабаев – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Р.Х.Эргашев – ҚарМИИ профессори, и.ф.д.

И.С.Тўхлиев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

К.Б.Уразов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Қ.Ж.Мирзаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.И.Исроилов – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Г.М.Шодиева – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.Абдукаримов – СамИСИ профессори, и.ф.н.

Р.Қобилов – Самарқанд вилояти ҳокими ўринбосари

С.Н.Тошназаров – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Р.Н.Нормахматов – СамИСИ профессори, т.ф.д.

А.Бектемиров – СамИСИ профессори, и.ф.д.

О.М.Пардаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

М.Т.Алимова – СамИСИ профессори, и.ф.д.

З.Дж. Адилова – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Ш.О.Қувондиқов – СамИСИ профессори в.б., иқтисод
фанлари доктори

Л.Н.Халикова – СамИСИ профессори в.б., DSc

Ф.А.Сафаров – СамИСИ доценти в.б., DSc

БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ, ИҚТИСОДИЙ ТАҲЛИЛ ВА АУДИТ	
Комил Бахрамович Уразов, Лобар Джафаркуловна Алиева Корхоналар соф активларидаги ўзгаришларга аудиторлик баҳосини бериш	160
БАНДЛИК ВА КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ	
Хуббим Аскарлович Улашев Макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш орқали камбағалликни қисқартиришга эришиш чоралари	167
Ашур Али Рустам ўғли Латипов Иқтисодиётнинг турли соҳаларида ўзини ўзи банд қилиш билан боғлиқ хизматларнинг асосий йўналишлари	172
ТАЪЛИМ, КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ВА ПЕДАГОГИКА	
Ithom Begmatdulobovich Mattiyev Talabalarda salomatlikni ta'minlash jarayonida jismoniy tarbiya va sog'lomlashtirishga bo'lgan dunyoqarash omillari	178
Акмал Алимжонович Салимов Таълим тизимини самарали бошқаришда “умр давомида таълим” концепциясининг ўрни	182
Sherzod Alimardonovich Kuldashev Та'lim xizmatlari bozorida oliy ta'lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirishning muhim omillari	186
Mirzabek Kulmamatovich Jonuzokov O'zbekiston oliy ta'limida investitsiyaviy jozibadorlik: muammo va yechimlar	191
ЭЪТИБОРГА МОЛИК МАСАЛАЛАР	
Мамаюнус Пардаев, Мурод Муҳаммедов Таълим соҳасида Япония ва Хитой тажрибаларидан айрим битиклар	197

<p>А.Салимов</p> <p>Роль концепции “Образование в течении жизни” в эффективном управлении системой образования</p> <p>Аннотация: в данной статье представлены проблемы подготовки высококвалифицированных кадров в высших учебных заведениях и требования к ним, а также необходимость перехода от “образование кадров на всю жизнь” к концепции “образование кадров через всю жизнь” кадров в развитии отраслей и секторов экономики.</p> <p>Ключевые слова: высшее образование, отрасль, сектор, знание, образование, студент, информация, миссия, обучение, капитал, инновация, качество, способность, управление, экономика.</p>	<p>A.Salimov</p> <p>The role of the concept of “Life long learning” in the effective management of the education system</p> <p>Abstract: this article presents the problems of training highly qualified personnel in higher educational institutions and the requirements for them, as well as the need to move from “personnel education for life” to the concept of “personnel education throughout life” in the development of industries and sectors of the economy.</p> <p>Keywords: higher education, industry, sector, knowledge, education, student, information, mission, training, capital, innovation, quality, ability, management, economics.</p>
--	---

Sherzod Alimardonovich Kuldashev – SamISI, “Iqtisodiyot nazariyasi” kafedrasida katta o‘qituvchisi, PhD

TA’LIM XIZMATLARI BOZORIDA OLIY TA’LIM MUASSASALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING MUHIM OMILLARI

Annotatsiya: Ushbu maqola ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim muassasalari raqobatbardoshligining ahamiyati, raqobatbardoshlikni shakllantirish xususiyatlari va shart-sharoitlari, oliy ta’lim muassasalarida raqobatbardoshlikni oshirish tamoyillari tadqiq etilgan.

Kalit so‘zlar: oliy ta’lim, ta’lim xizmatlari, raqobatbardoshlik, innovatsion, korporativ hamkorlik, xalqaro reyting va tamoyillar.

Kirish. O‘zbekistonda ta’lim xizmatlari bozorining rivojlanish qonuniyatlari va xususiyatlarini aniqlash, oliy ta’lim muassasalarida yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash va ularning munosib ish o‘rinlari bilan bandligini ta’minlash muammolarini tadqiq etish, ta’lim xizmatlari bozorini davlat tomonidan tartibga solishning samarali usullarini ishlab chiqish hamda uning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirishga e’tibor tobora kuchayib bormoqda. Ta’lim xizmatlari sohasining rivojlanishi, muntazam o‘sib borayotgan yuqori malakali mutaxassislarga kengaytirilgan takror ishlab chiqarish ehtiyojlarini qondirish ushbu xizmat turlari bozorida talabning oshishini ta’minlovchi muhim omil hisoblanadi. Shu bois, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasida “... avvalo ta’lim va tarbiyani rivojlantirish, sog‘lom turmush tarzini qaror toptirish, ilm-fan va innovatsiyalarni taraqqiy ettirish milliy g‘oyamizning asosiy ustunlari bo‘lib xizmat qilishi lozim”, deb ta’kidlagan. Bu vazifalarni hal etishda ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirish omillarini aniqlashtirish, raqobatbardoshligini baholash uslubiyatini takomillashtirish, ta’lim, fan va ishlab chiqarish integratsiyasini mustahkamlash va ta’lim xizmatlari sifatini oshirishning ilmiy-uslubiy asoslarini takomillashtirish va samarali mexanizmlarini takomillashtirish yo‘nalishidagi tadqiqotlar ko‘lamini kengaytirish kabi masalalar dolzarb bo‘lib hisoblanmoqda.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirish masalalari iqtisodiy adabiyotlarda kam o‘rganilgan. Xususan, G. Axunova [1], V.S.Bajenova [2], M.Q.Pardayev [3], N.Sh.Vatolkina [4], M.A.Lukashenko [5], L.V.Zaxarova [6] kabi olimlar ta’lim xizmatlari, oliy ta’lim tizimiga

bag‘ishlab darslik, o‘quv qo‘llanmalar va boshqa o‘quv va ilmiy adabiyotlarni yozganlar. Ammo ushbu asarlarda ta‘lim xizmatlari bozorida oliy ta‘lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirish masalalari atroflicha o‘rganilmagan.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqot jarayonda iqtisodiy tizimlar va nisbatlarni o‘rganishga dialektik va tizimli yondashuv, qiyosiy va solishtirma tahlil, statistik yondashuv, guruhlash usullari qo‘llanilgan.

Tahlil va natijalar. Iqtisodiyotning innovatsion sharoitida ta‘lim tizimida yangi innovatsion xizmat turlarini keng joriy qilish, tadbirkorlik faoliyatining samaradorligini oshirish masalasi o‘ta muhim masalalardan biriga aylanmoqda. Ayniqsa, bu borada oliy ta‘lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini tubdan yangilash va modernizatsiyalash, ularni innovatsion o‘quv va ilmiy-laboratoriya jihozlari bilan ta‘minlash, raqobatbardosh yuqori malakali kadrlar tayyorlash yo‘nalishlari va mutaxassisliklarini maqbullashtirish, ta‘lim standartlarini takomillashtirish hisobiga ta‘lim jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarish, ilg‘or pedagogik texnologiyalar va innovatsion o‘qitish shakllarini joriy etish, o‘qituvchi kadrlar mehnatini rag‘batlantirishni kuchaytirish asosida iqtisodiyot soha va tarmoqlarida talab qilinadigan oliy ma‘lumotga ega mutaxassislarni tayyorlash sifatini tubdan yaxshilash maqsadida “Oliy ma‘lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qaror qabul qilindi.

Mazkur qarorga muvofiq oliy ta‘lim darajasini sifat jihatidan oshirish va tubdan takomillashtirish, oliy ta‘lim muassasalarining moddiy-texnika bazasini mustahkamlash va modernizatsiya qilish, zamonaviy o‘quv-ilmiy laboratoriyalari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilan jihozlash bo‘yicha “Oliy ta‘lim tizimini 2017-2021-yillarda kompleks rivojlantirish dasturi” tasdiqlandi [1].

Ta‘lim xizmatlari bozorida oliy ta‘lim muassasalari raqobatbardoshligini shakllantirish o‘ziga xos omillar majmuasi bilan belgilanadi, ularning xarakterli ta‘siri ta‘lim xizmatlari bozori ishtirokchilarining o‘zaro aloqalari jarayonida namoyon bo‘ladi.

Ta‘lim xizmatlari bozoriga oliy ta‘lim tashkilotlarining raqobatbardoshligining innovatsion omillarining ta‘siri ishlab chiqarish rahbarlari bilan o‘zaro aloqada bo‘lish, o‘quv jarayoniga yangiliklarni kiritish va axborot texnologiyalari qamrovining kengligi orqali namoyon bo‘ladi.

Xalqaro omillarning xarakterli ta‘siri turli xil ta‘lim va ilmiy xalqaro integratsiya vositalari, madaniy almashinuvlar, xalqaro reytinglarda ishtirok etish va jahon bozorining konyunkturasi orqali namoyon bo‘ladi.

Ta‘sir ko‘lami bo‘yicha, ta‘lim xizmatlari bozorida oliy ta‘lim tashkilotlari raqobatbardoshligining strategik, taktik va operatsion omillari ajratiladi. Odatda jamiyatdagi siyosiy o‘zgarishlar, iqtisodiy munosabatlarning rivojlanish darajasi, ijtimoiy-madaniy aloqalarning o‘ziga xos xususiyatlari va texnologik yangiliklarni amalga oshirish darajasi milliy ta‘lim tizimining rivojlanish darajasi va yo‘nalishini belgilab beradi. Jamoat institutlari rivojlanishining past darajasi, texnologik qoloqlik va milliy iqtisodiyot samaradorligining yetarli emasligi bilan innovatsiyalar, aholini keng qamrab olish va ta‘lim jarayonlarining sifati mumkin bo‘lmaydi, bu esa ushbu omillar guruhi ta‘sirining strategik xususiyatini belgilaydi.

Ta‘lim xizmatlari bozorida oliy ta‘lim tashkilotlarining raqobatbardoshligi omillarining ta‘sirining taktik xarakteri bozor infratuzilmasining turli xil xususiyatlari, atrof-muhit holati, aholining ijtimoiy himoyalanih darajasi, fan va ta‘limning rivojlanish darajasi va boshqa bir qator omillar bilan bog‘liq bo‘lib, ularning ta‘siri o‘nlab yillar davomida uzaytirilmaydi va asosiy ahamiyatga ega emas.

Raqobatbardoshlikning operatsion omillari qisqa vaqt ichida, yaqin kelajakda va, odatda, ma‘lum bir ta‘lim tashkiloti doirasida, ma‘lum bir mintaqada ta‘sirning mavjudligini bildiradi. Ushbu omillarga raqobat munosabatlarining o‘ziga xos xususiyatlari, aloqa auditoriyasi bilan aloqalarning mavjudligi, menejmentning malaka darajasi va boshqalar kiradi.

Ta'lim xizmatlari bozoriga oliy ta'lim tashkilotlarining raqobatbardoshligi omillarining ta'sirining o'ziga xosligi ularni qo'llash sohasiga qarab guruhlarga bo'lish, umumiy va o'ziga xos omillarni ajratib ko'rsatish imkonini beradi.

Umumiy – bu tashkilot doirasidan qat'i nazar amal qiladigan omillar guruhidir. Ularning ta'siri ta'lim tashkilotlarida ham, iqtisodiyotning boshqa sohalaridagi tadbirkorlik subyektlarida ham mavjud. Misol tariqasida biz tijorat faoliyati samaradorligini, boshqaruv tizimi samaradorligini, moddiy-texnik bazadan foydalanish samaradorligini taqdim eta olamiz.

Maxsus omillar faqat amaliy xarakterga ega bo'lib, ularning ta'siri ta'lim tashkilotlari faoliyatining xususiyatlari bilan belgilanadi. Bu omillarga nashr faoliyati darajasi, o'quv jarayonini tashkil etish samaradorligi, aspiranturaning samaradorligi va boshqalar kiradi.

Ta'sir chastotasiga qarab doimiy, davriy va bir martalik bo'lgan omillarni ajratib ko'rsatish maqsadga muvofiqdir. Shunga ko'ra, doimiy omillar o'z ta'sirini ta'lim tashkiloti faoliyatining butun davrida ko'rsatadi, davriylarining ta'siri davriy bo'lib, bir martaliklari bir marta yoki o'ta tartibsiz va uzoq vaqt oralig'ida paydo bo'ladi.

Ta'sir xususiyatiga qarab biz raqobatdoshlikning bevosita va bilvosita omillarini ajratib ko'rsatamiz.

To'g'ridan-to'g'ri omillar ta'lim xizmatlari bozorida (raqobat muhiti, inson resurslari, me'yoriy-huquqiy baza) oliy ta'lim tashkilotlarining raqobatdoshligiga bevosita ta'sir qiladi, bilvosita omillarning ta'siri bilvosita xarakterga ega, masalan, iqtisodiy sharoitlar, ilmiy-texnik taraqqiyot yoki faoliyatning ijtimoiy-madaniy jihatlari.

Ta'lim tashkilotlarini moliyalashtirish xususiyati omillarni ikki manbadan biriga qarab guruhlash imkonini beradi. Birinchidan, davlat tomonidan beriladigan subsidiyalarni nazarda tutadigan davlat tomonidan moliyalashtirish, ta'lim faoliyati uchun aholi jon boshiga byudjet mablag'lari va mulkiy kompleksni rivojlantirish uchun subvensiyalar, keyin xususiy mablag'lar, bu uy xo'jaliklarining investitsiyalari, biznes investitsiyalari va xorijiy investitsiyalarga bog'liq. Ushbu manbalarning mavjudligi, moliyalashtirishning mohiyati, tuzilishi va miqdori oliy ta'lim tashkilotlarining ta'lim xizmatlari bozorida raqobatdoshlik darajasini belgilaydi.

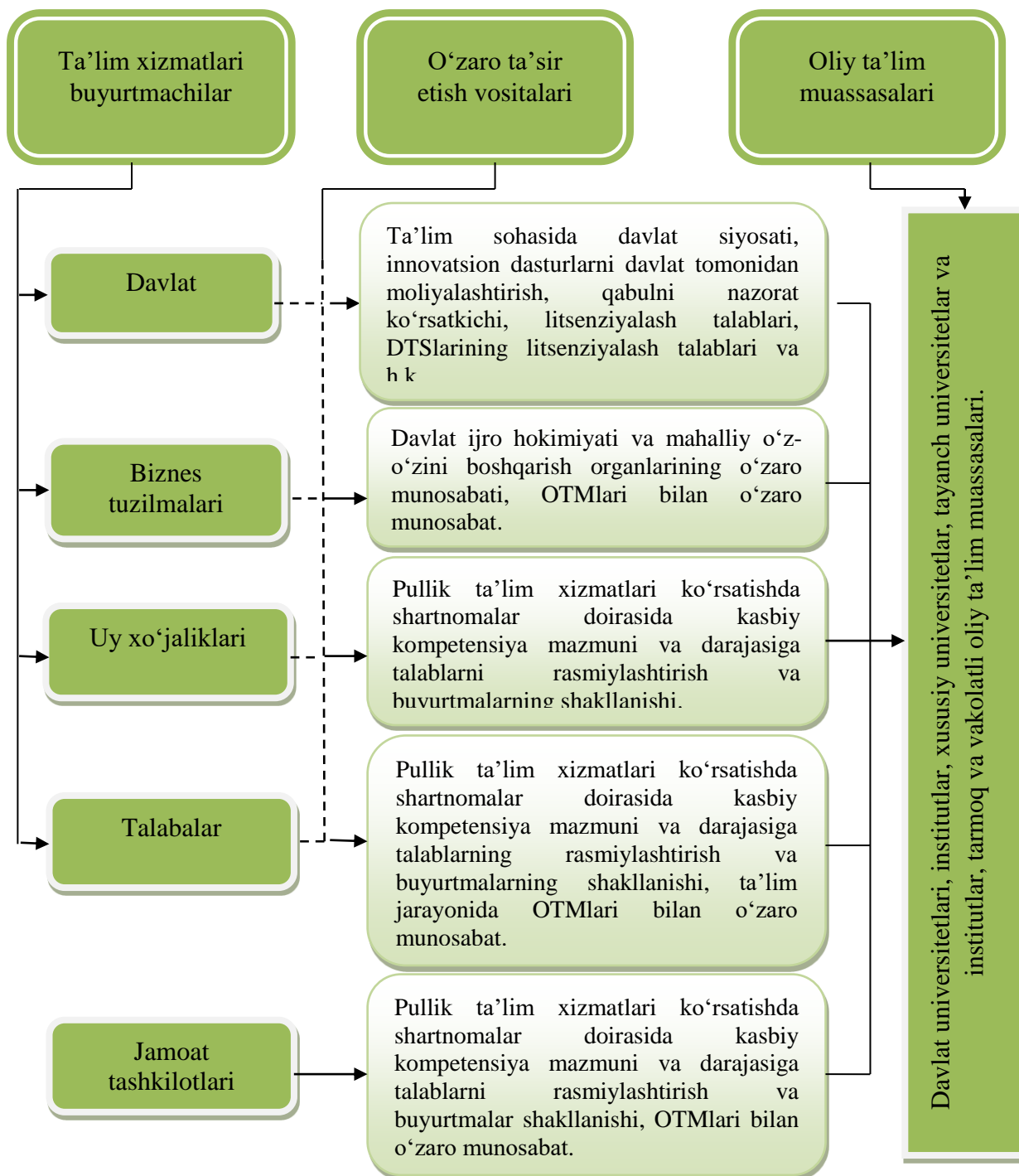
Bizningcha, ta'lim xizmatlari bozorida oliy ta'lim tashkilotlarining raqobatbardoshligini shakllantirish mexanizmini ta'lim xizmatlari mijozlarining o'z vazifalari, maqsadlari va funksiyalarini amalga oshirib, oliy ta'lim muassasalarining raqobatbardosh ta'lim xizmatlarini ko'rsatadigan oliy o'quv yurtlari bilan o'zaro aloqasi deb hisoblanadi.

Shu bilan birga, tashqi muhit biz ilgari oliy ta'limning ta'lim xizmatlari bozorining ishtirokchilari sifatida aniqlagan seriyalar bilan ifodalanadi: davlat, uy xo'jaliklari va talabalar, biznes tuzilmalari va jamoat tashkilotlari (1-rasm). Barcha sanab o'tilgan elementlari, davlat muassasalari bundan mustasno, buyurtmachi vazifasini bajaradi va oliy o'quv yurtlarida ta'lim xizmatlari sifatiga talablar va mezonlarni belgilaydi.

1-rasmda keltirilgan o'zaro munosabatlarni amalga oshirish vositalarining tahlili shuni ko'rsatadiki, OTMlarining ta'lim xizmatlari bozorida raqobatbardoshligining asosiy omillari mutaxassislar va moddiy resurslarni tayyorlash bo'yicha hukumatning buyrug'i, samaradorlik darajasi ta'lim muassasasining raqobatbardoshligini belgilovchi omilga aylanadi[7].

Ta'lim inson faoliyatining barcha sohalariga innovatsion texnologiyalarni joriy etish, raqobatbardoshlikni oshirish, turmush darajasini ko'tarishning muhim shartiga aylanib bormoqda. Oliy ta'limning asosiy vazifalaridan biri har bir yosh mutaxassisning tez o'zgaruvchan mehnat bozorida xaridorgir bo'lib qolishi, rivojlanib borayotgan innovatsion iqtisodiyotda to'laqonli ishtirok etishi va biznes sohasi talablariga javob beradigan raqobatbardosh kadrlar bo'lib yetishishi muhim hisoblanadi.

Quyidagi 1-jadval ma'lumotlariga ko'ra, respublikamizda 2017-2018-yillarda 83 % bo'lgan bo'lsa, 2018 yilda 85,3 %ga oshgan. Biroq 2021-2022- yillarda oliy ta'lim muassasalari bitiruvchi-bakalavrlarining raqobatbardoshligi darajasi 81,4 %ga tushgan.

1-rasm. Ta'lim xizmatlari bozorida oliy ta'lim tizimi ishtirokchilarining o'zaro munosabati¹

Bizning fikrimizga ko'ra, oliy ta'limning ta'lim tashkiloti raqobatbardoshligini baholashga mos keladigan quyidagi tamoyillarni belgilab ko'rsatish mumkin:

- raqobatbardoshlikni oshirishga e'tibor qaratish;
- murakkab va tizimli xarakter;
- obyektlarning taqqoslanishi;
- manba ma'lumotlarining ishonchliligi, aniqligi va obyektivligi.

¹ Muallif tomonidan ishlab chiqilgan.

Hududlar bo‘yicha oliy ta’lim muassasalari bitiruvchi-bakalavrlarining raqobatbardoshligi darajasi (%)¹

Hududlar (viloyatlar) nomi	Yillar				
	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	78,4	82,4	83,0	74,8	74,3
<i>viloyatlar:</i>					
Andijon	84,6	86,4	84,5	91,4	90,7
Buxoro	86,4	77,9	90,8	74,1	74,0
Jizzax	91,2	98,6	90,4	74,0	74,5
Qashqadaryo	89,5	86,2	79,2	85,5	86,5
Navoiy	81,0	80,5	72,3	73,3	73,8
Namangan	74,5	84,8	83,6	90,4	90,2
Samarqand	85,5	90,5	83,4	88,7	88,4
Surxondaryo	87,1	94,8	96,4	88,9	88,1
Sirdaryo	82,5	85,5	84,2	85,8	85,3
Toshkent	81,0	91,4	88,4	84,2	83,9
Farg‘ona	78,6	81,5	60,5	48,9	48,3
Xorazm	82,6	75,4	79,1	86,9	86,5
Toshkent sh.	82,8	84,6	81,1	85,4	85,4
Respublika bo‘yicha	83,0	85,3	81,6	81,6	81,4

Ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim tashkilotlarining raqobatbardoshligini tahlil qilishning o‘ziga xos metodologiyasini ishlab chiqish zarurati quyidagilarga bog‘liq:

- 1) mavjud uslubiy apparatning yetarli darajada ishlab chiqilmaganligi va tarqoqligi;
- 2) keng tarqalgan daromad yondashuvidan foydalanishni imkonsiz qiladigan oliy o‘quv yurtlari faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlari;
- 3) milliy iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirish uchun kadrlarni shakllantirish uchun oliy ta’lim sohasidagi ta’lim faoliyatining ahamiyati.

Ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim tashkilotlarining raqobatbardoshligini baholashning mualliflik metodologiyasining asosi qiyosiy yondashuv bo‘lib, u quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi.

1. Ta’lim tashkilotining vazifalari, maqsadlari va vazifalarini jamiyat, iqtisodiyot ehtiyojlari va ta’lim xizmatlariga bo‘lgan mijozlarning talablariga muvofiqligini o‘rganish.

2. Oliy ta’lim muassasalari raqobatbardoshligini shakllantiruvchi tashqi va ichki muhit omillarini tahlil qilish.

3. Erishilgan raqobatbardoshlik darajasini baholash.

4. Ta’lim tashkilotining raqobatbardoshlik profilini shakllantirish.

Xulosa va takliflar. Ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirishning muhim omillari bo‘yicha quyidagi xulosa va takliflarni ishlab chiqdik.

- ta’lim xizmatlari bozorida integratsiya jarayonlarini rivojlantirish asosida ilmiy tadqiqot maktablarining innovatsion yutuqlarini birlashtirish jarayonlarini jadallashtirish;
- ta’lim sifatiga qo‘yiladigan malaka talablarini standartlashtirish;
- fan, ta’lim va ishlab chiqarish integratsiyasini amaliyotga tatbiq qilish;
- ta’lim xizmatlari bozori subyektlari o‘rtasidagi raqobat muhitini shakllantirish;

¹ O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi statistika agentligi ma’lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

- ta’lim xizmatlari bozorida oliy ta’lim tashkilotlarining raqobatbardosh omillari hamda tamoyillari aniqlanib, oliy ta’lim tizimida raqobatbardoshlikni oshirish mexanizmlari bo’yicha ilmiy takliflar ishlab chiqildi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati.

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning 2020-yil 24-yanvarda Oliy Majlisga Murojaatnomasi. // —Xalq so‘zill gazetasi. 2020-yil 25-yanvar. 19-son. 1-4-betlar.
2. Inson taraqqiyoti. Darslik. I.f.d., professor Q.X.Abduraxmanov tahriri ostida. – T.: —Fan va texnologiya nashriyoti, 2013. – 476 bet.
3. Pardayev M.Q. va boshqalar. Ta’lim xizmatlari va ularning samaradorligini oshirish masalalari. Monografiya. – T.: —Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi, 2020. – 200 b.
4. Isroilov B.I. Ta’lim tizimida korrupsiyani oldini olish masalalari. // Innovatsion va raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirish muammolari. (21-22-fevral 2020-yil) Xalqaro IAK materiallari, Samarqand-Tambov, 2020. – 183-186-betlar.
5. Rajabov B.J., Toshnazarov S.N., Islomov B.S. va boshqalar. Ta’lim sifatini yaxshilashda erishilgan natijalardan samarali foydalanish. Monografiya. – T.: —TURON-IQBOII?
6. Berdiqulov Q. Zamonaviy jamiyatda xizmatlar sohasining o‘rni qanday?
<https://stat.uz/uz/press-sluzhba/novosti-gks/3598-zamonaviy-zhamiyatda-khizmatlar-so-asining-rni-andaj>
7. <https://cyberleninka.ru/article/n/talim-hizmatlari-bozorida-oliy-talim-muassasalari-raqobatbardoshligini-oshirish-ning-a-amiyati-va-tamoyillari>

<p>Ш.Кулдашев</p> <p>Теоретические основы повышения конкурентоспособности вузов на рынке образовательных услуг</p> <p>Аннотация: статья посвящена повышению конкурентоспособности высших учебных заведений на рынке образовательных услуг, в частности, она направлена на дальнейшее укрепление интеграции образования и упрощение процесса зачисления.</p> <p>Ключевые слова: высшее образование, образовательные услуги, конкурентоспособность, инновации, корпоративное сотрудничество, международный рейтинг и принципы.</p>	<p>Sh.Kuldashiev</p> <p>Theoretical foundations of increasing the competitiveness of universities in the educational services market</p> <p>Abstract: this article is devoted to increasing the competitiveness of higher education institutions in the educational services market, in particular, it is aimed at further strengthening the integration of education and simplifying the enrollment process.</p> <p>Keywords: higher education, educational services, competitiveness, innovation, corporate cooperation, international rating and principles.</p>
--	---

Mirzabek Kulmamatovich Jonuzokov – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, Iqtisodiyot va biznes fakulteti assistent o‘qituvchisi

O‘ZBEKISTON OLIY TA’LIMIDA INVESTISIYAVIY JOZIBADORLIK: MUAMMO VA YECHIMLAR

Annotasiya: O‘zbekistonda jadal iqtisodiy rivojlanishga ko‘maklashishda investitsiyalar hal qiluvchi ahamiyatga ega. Ayniqsa, bunda oliy ta’lim sohasining investitsiyaviy jozibadorligi muhim xisoblanib, maqolada investitsiyalar mohiyati, tasir etuvchi omillar, shuningdek oliy ta’lim xizmatlari investitsion jozibadorligini rivojlantirish bo’yicha takliflar bayon etilgan.

Kalit so‘zlar: investitsion jozibadorlik, oliy ta’lim xizmatlari, iqtisodiy rivojlanish, innovasiyalar, strategiya, xizmatlar, ta’lim xizmatlari.

Kirish. O‘zbekiston iqtisodiyotini tizimli va jadal rivojlantirish oliy ta’lim taraqqiyotiga va yuqori malakali kadrlar salohiyatiga bog‘liq bo‘ladi. Bizga ma’lumki, oliy ta’lim yuqori

ISSN 2091-5187

∞ “СЕРВИС” ∞

Журнал Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти таҳририят
бўлимида нашрга тайёрланди.

06.03.2024 йилда теришга берилди. 29.03.2024 йилда босишга рухсат этилди.
Офсет босма қоғози. Қоғоз бичими 60x84_{1/8}. “Times” гарнитураси. Офсет
босма усули. Шартли босма табоғи 15,76. Ҳисоб-нашриёт
табоғи 12,5. Адади 100 нусха. Буюртма № 0024А/30.

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг
матбаа бўлимида чоп этилди.
Лицензия № 025316.
Реестр № Х-119112.

Манзил: Самарқанд шаҳри, Шохрух кўчаси, 60-уй.

© Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, 2024.